Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18319

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i (ÇYKÖ), özellikle yard?m mesleklerinde çal??an profesyonellerin i? ya?amlar?ndaki hem olumlu hem de olumsuz sonuçlar? de?erlendirmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir ölçektir. Ölçek, çal??anlar?n genel **ya?am kalitesi** deneyimlerini, i? tatmini, tükenmi?lik ve e?duyum yorgunlu?u gibi kritik boyutlar üzerinden ölçmeyi hedefler. 30 maddeden olu?an bu araç, üç temel alt boyutta toplanm??t?r ve ilgili literatürdeki önemli bir bo?lu?u doldurarak, profesyonel ya?amda kar??la??lan stres ve tatmin düzeylerini kapsaml? bir ?ekilde analiz etme imkan? sunar.

Anahtar Kelimeler

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i, **Mesleki Tatmin**, Tükenmi?lik, **E?duyum Yorgunlu?u**, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Yard?m Meslekleri.

Yazarlar

Asl? Ye?il, Ümit Ergün, Cemal Amasyal?, Fatih Er, N. Nuri Olgun, Ahmet T. Aker.

Amaç

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, yard?m mesleklerinde çal??an bireylerin ya?ad??? i? kaynakl? stres ve tatmin düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle zorlu ve duygusal olarak yüklü mesleklerde çal??anlar?n (sa?l?k çal??anlar?, psikologlar vb.) profesyonel ya?am kalitelerini etkileyen üç ana faktörü (Mesleki Tatmin, Tükenmi?lik ve E?duyum Yorgunlu?u) tespit etmeyi amaçlamaktad?r. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere sa?lam bir ölçüm arac? sunmu?tur.

Yap?

ÇYKÖ, profesyonel ya?am kalitesini birbiriyle ili?kili ancak farkl? yönlerini temsil eden üç ayr? alt boyuttan olu?an çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek toplam 30 maddeden olu?ur ve bu maddeler e?it olarak üç alt boyuta da??t?lm??t?r:

Mesleki Tatmin (Compassion Satisfaction): Bireyin i?inden ve ba?kalar?na yard?m etmekten duydu?u tatmin, ba?ar? ve keyif duygular?n? ölçer (10 madde).
Tükenmi?lik (Burnout): ?? yükü ve stres sonucu ortaya ç?kan yorgunluk, umutsuzluk ve i?ten uzakla?ma hislerini ölçer (10 madde).
E?duyum Yorgunlu?u (Compassion Fatigue): Ba?kalar?n?n ac?lar?na tan?k olmaktan veya onlara yard?m etmekten kaynaklanan travmatik stres ve ikincil travma belirtilerini ölçer (10 madde).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar?, özellikle yap?sal ve d??sal geçerlili?e odaklanm??t?r. Literatürde e?duyum yorgunlu?unu ve mesleki tatmini do?rudan ölçen Türkçe bir araca rastlan?lmamas? nedeniyle, ÇYKÖ'nün geçerli?i, bu durumlar?n sonucu olabilecek di?er psikolojik durumlar? ölçen ölçeklerle ili?kilendirilerek test edilmi?tir.

Yap?lan d??sal geçerlilik analizlerinde, ÇYKÖ'nün alt boyutlar? ile **Tükenme** ve K?sa Belirti Envanteri (KBE) aras?nda anlaml? korelasyonlar bulunmu?tur. Korelasyon katsay?lar?n?n .39 ile .40 aras?nda de?i?mesi, ölçe?in ilgili yap?larla yeterli düzeyde ili?ki gösterdi?ini ve d??sal geçerlilik aç?s?ndan kabul edilebilir oldu?unu dü?ündürmektedir. Bu bulgular, ÇYKÖ'nün ölçmeyi amaçlad??? tükenmi?lik ve stresle ili?kili durumlar? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? desteklemektedir.

Güvenirlik

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i, **Cronbach's Alfa** katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Genel ölçek için hesaplanan Cronbach's Alfa de?eri 0.848 olup, ölçe?in yüksek derecede iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt ölçeklerin güvenilirlik de?erleri ise ?u ?ekildedir:

Mesleki Tatmin alt ölçe?inin Cronbach's Alfa de?eri 0.819 olarak hesaplanm??t?r. Maddelerin standardizasyonu esas al?nd???nda bu de?er 0.884'tür. Bu, Mesleki Tatmin alt boyutunun mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.
E?duyum Yorgunlu?u alt ölçe?inin Cronbach's Alfa de?eri 0.835'tir. Standartla?t?r?lm?? maddeler için bu de?er 0.841'dir. Bu alt boyut da yüksek güvenilirlik sergilemektedir.
Tükenmi?lik alt ölçe?inin Cronbach's Alfa de?eri 0.622'dir. Maddelerin standardizasyonu esas al?narak hesapland???nda bu de?er 0.575'tir. Tükenmi?lik alt ölçe?i, di?er alt ölçeklere k?yasla daha dü?ük bir iç tutarl?l??a sahip olmakla birlikte, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için alt s?n?r kabul edilen de?erlere yak?nd?r.

Faktör Analizi

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?, orijinal ölçe?in yap?sal modelini koruyarak üç temel faktörden olu?tu?unu göstermektedir. Ölçek, 30 maddeyi her biri 10 maddeden olu?an Mesleki Tatmin, Tükenmi?lik ve E?duyum Yorgunlu?u alt boyutlar?na ay?rm??t?r. Bu yap?, faktör analizinin, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç boyutlu yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde do?rulad???n? ima etmektedir. Bu üç boyutlu yap?n?n do?rulanmas?, ölçe?in yap? geçerlili?inin önemli bir kan?t?d?r ve profesyonel ya?am kalitesinin farkl? yönlerini ba??ms?z olarak

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçebildi?ini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçe?i

Format: 30 maddelik, çok boyutlu ölçüm arac?.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Çal??anlar (Özellikle yard?m mesleklerinde görev yapan profesyoneller).

Ya? Grubu: Yeti?kin çal??an popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, çe?itli meslek gruplar?ndan örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Maddeler, 5 dereceli **Likert Ölçe?i** kullan?larak de?erlendirilmektedir. Derecelendirme format? ?öyledir: 0 = Hiçbir zaman, 5 = Her zaman.

Anahtar Kelimeler

Ya?am Kalitesi, Tükenmi?lik Sendromu, E?duyum, Adaptasyon, Psikometri, ?? Stresi, Yard?m Eden Profesyoneller.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Asl? Ye?il

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: yesilasli8@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen ilgili kurumlar.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2010

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Asl? Ye?il ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: yesilasli8@yahoo.com.

Orijinal makale ve ölçe?in PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?lardan eri?ilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ara?t?rma makalesi (PDF): noropsikiyatriarsivi.com
Ölçek PDF indirme ba?lant?s?: calisanlar-icin-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ye?il, A., Ergün, Ü., Amasyal?, C., Er, F., Olgun, N. N. ve Aker, A. T. (2010). Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i Türkçe uyarlamas? geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Noropsikiyatri Ar?ivi*, *47*(2), 111-117. doi: 10.4274/npa.5210

Çal??anlar ?çin Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri yerine, ölçe?in yap?sal bile?enleri ve madde say?lar? a?a??da sunulmu?tur:

3 alt boyut ve 30 madde
Mesleki Tatmin (10 madde)
Tükenmi?lik (10 madde)
E?duyum Yorgunlu?u (10 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM